

**РІШЕННЯ**  
**спеціалізованої вченої ради**  
**про присудження ступеня доктора філософії**

Спеціалізована вчена рада Національного університету «Одеська політехніка» Міністерства освіти і науки України в м. Одесі прийняла 08 грудня 2023 року рішення про присудження ступеня доктора філософії у галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування на підставі прилюдного захисту дисертації «Механізми реалізації державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні» за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування Орловій Аллі Іванівні.

Орлова Алла Іванівна, 1961 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 1982 році Миколаївський педагогічний інститут і отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Вчитель історії і суспільствознавства»; в 1999 році закінчила Одеський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України за спеціальністю «Державне управління»; в 2021 році закінчила аспірантуру в Одеському регіональному інституті державного управління Національної академії державного управління при Президентові України за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування». Дисертаційне дослідження було підготовлене на кафедрі публічного управління та регіоналістики Навчально-наукового Інституту публічної служби та управління Національного університету «Одеська політехніка».

Дисертаційне дослідження не було захищено вчасно. В червні 2023 року А.І. Орлова вступила до аспірантури Національного університету «Одеська політехніка» за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування». Дисертаційне дослідження виконано на кафедрі публічного управління та регіоналістики Інституту публічної служби та управління Національного

університету «Одеська політехніка», Міністерство освіти і науки України, м. Одеса.

Науковий керівник – Крупник Андрій Семенович, кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління та регіоналістики Інституту публічної служби та управління Національного університету «Одеська політехніка». Здобувачка має 33 наукових публікації за темою дисертації, у 6 статтях у фахових виданнях, одне з яких проіндексоване у базі даних Scopus.

1. Орлова А. І. Державна політика сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні: динаміка змін. *Актуальні проблеми державного управління*. 2019. Вип. 4(80). С. 71-75. – URL: [http://www.oridu.odessa.ua/9/new\\_options/pdf/019/Zbirnuk-4-80-2019.pdf](http://www.oridu.odessa.ua/9/new_options/pdf/019/Zbirnuk-4-80-2019.pdf)

2. Liudmyla L. Prykhodchenko, Andrii S. Krupnyk, Alla I. Orlova and Oksana V. Dulina. Monitoring and Evaluation of the Implementation Process of the State Policy to Promote the Development of Civil Society in Ukraine. *International Journal of Criminology and Sociology*. 2020. Vol. 9. P. 3023-3032. – URL: <https://doi.org/10.6000/1929-4409.2020.09.368>

*Особистий внесок авторки.* Обґрунтування актуальності статті, концептуальних аспектів стану оцінювання ДП СРГС в Україні, розроблення показників та критеріїв оцінювання ДП СРГС.

3. ALLA ORLOVA. The role of good governance principles in fostering civil society. The case of Ukraine/ CES Working Papers – Volume XIII, Issue 1. P. 110-123. – URL: [https://ceswp.uaic.ro/articles/CESWP2021\\_XIII1\\_ORL.pdf](https://ceswp.uaic.ro/articles/CESWP2021_XIII1_ORL.pdf)

А.І. Орлова має також 3 авторських свідоцтва на науковий твір.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

**Піроженко Наталія Вікторівна**, кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри публічного управління та регіоналістики Навчально-наукового інституту публічної служби та управління Національного університету «Одеська політехніка» зазначила актуальність роботи, її високий

науково-теоретичний рівень та практичне значення, що відкриває нові горизонти подальшим дослідженням цієї теми.

Поряд із зазначеними позитивними сторонами дисертаційного дослідження вона висловила такі зауваження:

1) В дисертації представлена методика багаторівневого бенчмаркінгу. Було б доречним зазначити, чи був досвід розроблення та застосування подібних методик, які стосувалися оцінювання ДП СРГС, і які результати їх застосування.

2) Одним із виявлених діючих механізмів реалізації ДП СРГС названо механізм міжсекторальної взаємодії. Для посилення науково-прикладної складової в цьому питанні, на її думку, було б доречним більше розкрити можливості ІГС для збільшення ВВП держави за рахунок своїх можливостей, які можуть бути реалізовані за підтримки держави.

Разом із тим, на думку Н.В. Піроженко, дискусійні питання не зменшують наукової новизни та значимості дисертації.

**Колісніченко Наталя Миколаївна**, доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри гуманітарних та соціально-політичних наук Навчально-наукового інституту публічної служби та управління Національного університету «Одеська політехніка» наголосила, що робота є вагомою та має прикладний характер, особливо в запропонованій системі оцінювання процесу реалізації державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства шляхом застосування методики багаторівневого бенчмаркінгу. Результати дисертаційного дослідження відображено у детальних висновках до кожного завдання. Разом із тим, враховуючи усі позитивні сторони дисертаційної роботи, вона зазначила такі рекомендації:

1) У розділі 1.1 було б доцільно більше уваги приділити розкриттю поняття «державна політика сприяння розвитку громадянського суспільства, так як поняття «політика» і «державна політика досить предметно вивчалися у багатьох наукових працях.

2) У дисертації в розділах 2.1, 2.2, 3.2 доволі широко висвітлено роль громадських рад у процесі реалізації ДП СРГС в Україні. Було б доцільним доповнити зазначену інформацію конкретними прикладами про організацію практичної діяльності громадських рад в умовах воєнного стану.

3) У розділі 1.3 дисертації йдеться про дослідження рівня імплементації в Україні принципів доброго демократичного врядування у процесі реалізації ДП СРГС. Корисно було би проаналізувати, яким чином вдалося реалізувати в Нацстратегії-2026 вказані європейські принципи доброго врядування.

Разом із тим, Н.М. Колісніченко вважає, що зазначені дискусійні питання не зменшують рівень наукової новизни та значимості дисертаційного дослідження.

**Лопушинський Іван Петрович**, доктор наук з державного управління, професор, в.о. завідувача кафедри публічного управління та адміністрування Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, заслужений працівник освіти України зазначив, що тема актуальна. Основні результати віддзеркалені у висновках. Пропозиції значущі і аргументовані. Визнаючи вищезазначені позитивні сторони дисертаційної роботи, він зазначив такі дискусійні питання:

1) У підрозділі 1.3, бажано було б детальніше показати адаптацію закордонного досвіду в Україні з використанням інфографіки, зокрема, у розділі 1 та на сторінках 62-70 показати схематично, як вказані механізми вписані у систему державної влади.

2) На сторінках 239-240 авторка описує мережеву модель публічного управління. Необхідно було б зробити акцент на необхідності підготовки кадрів, які мають оволодіти необхідними технологіями в рамках діджиталізації публічного управління.

Але І.П. Лопушинський зазначив, що вказані недоліки і дискусійні положення істотно не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації.

**Пухкал Олександр Григорович**, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри права та публічного управління Житомирського державного університету імені Івана Франка, заслужений працівник народної освіти України, у цілому відзначив високий науковий рівень виконаного дослідження та позитивно оцінив подану до захисту дисертацію. При цьому звернув увагу на окремі дискусійні моменти в дисертаційній роботі та висловив деякі зауваження та побажання.

1) На с. 56 дисертації авторка визначає «..громадянське суспільство як сферу суспільної діяльності громадян та громадських інститутів, що об'єднуються для спільного захисту прав та реалізації інтересів, в тому числі у взаємодії з органами публічної влади, політичними інститутами та бізнесом». На думку О.Г. Пухкала, таке визначення є дискусійним і занадто вузьким за своїм змістом, оскільки не охоплює всі сутнісні ознаки громадянського суспільства і не вказує на його незалежність (автономність) від держави.

2) Відзначаючи, що дане дисертаційне дослідження є актуальним, змістовним і досить насиченим інноваційним матеріалом, що можна вважати, безумовно, позитивним прагненням дисертантки, водночас воно призвело до занадто великого об'єму роботи, який можна було б зменшити за рахунок концентрації інформації у вигляді схем і таблиць.

3) Модель комплексного механізму реалізації державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства у розділі 3.3 дисертаційного дослідження достатньою мірою відображає процес реалізації ДП СРГС у світлі завдань Нацстратегії-2026. Було б доцільним більше уваги приділити деталям взаємодії з бізнесом окремо влади і окремо громадськості, враховуючи важливість цих питань в умовах інтеграції України до ЄС.

4) У дисертаційному дослідженні механізми ДП СРГС розглядаються у двох ракурсах: у розділі 1.1 проведена їх систематизація, а в розділі 2.1 дана їх детальна характеристика, що дає можливість обґрунтувати і сформулювати у

розділі 3.3 модель комплексного механізму реалізації ДП СРГС. Було б доцільним більш детально висвітлити механізми взаємодії правової держави і громадянського суспільства на різних етапах становлення ДП СРГС.

5) В дисертації не вдалося повністю уникнути смислових і текстових повторень, використання різних термінів для означення понять одного ряду. Наприклад: «міжсекторне партнерство» і «міжсекторальне партнерство», «партисипаторна демократія», «партисипаторне управління», «демократія участі» і «громадська участь» тощо.

Однак висловлені дискусійні зауваження, на думку О.Г. Пухкала, не знижують високий науковий рівень дисертації, яка є завершеною працею і в якій отримані нові науково обґрунтовані результати.

**Саханенко Сергій Єгорович**, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного управління та регіоналістики Навчально-наукового Інституту публічної служби та управління Національного університету «Одеська політехніка» відзначив, що здобувачці та науковому керівнику, враховуючи тематику дослідження, вдалося дотриматися розмежування між політологією і публічним управлінням, що відповідає спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування та галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування. Філософія передбачає певний спосіб подачі матеріалу, тому в подальших роботах бажано більше зосереджуватися на узагальнених речах.

С.Є. Саханенко визнав дисертацію самостійною завершеною науковою працею, в якій подано теоретико-методологічне обґрунтування та авторське вирішення окреслених завдань.

Результати відкритого голосування членів СВР: «за» – п'ять;  
«проти» – немає;  
«утримались» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує Орловій Аллі Іванівні ступінь доктора філософії у галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування.

Голова  
спеціалізованої вченої ради



Сергей САХАНЧЕНКО